

Մանուկ մեծիկունքն, ի տէր թէ յ տէրճ
խաղիմը օւնն էօլմիշ Ե իւրէք հիւրնա-
յէսի, այլընձ տախի քիթապ պաղ-
լանարագ սաթըլաճագ տըր :

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

ՍԻԻՎԼԻՑԷ ՊՕՂԱԶԸ

Թայմըզ դաղէթաւըն, Աթինատա
պուլունան մուխարի թարափընտան,
հսկտեմբեր 10 թարիսլէ եազըլընջ օւնն
աթիտէքի մէքթուպու, եախտ տաճա
տողըլուու, աթիտէքի պահսը, այնէն
վէ պիթթէրճէմէ տէրճ իտէրիզ :

1871 սէնէսի, պիթ թարիթի միլէի-
յէ տիթ :

Սէնէյի մէքթիւրէ, իրի գըթա չարթ
վաղ իլէմիշ տիթ քի, Բուսիա վէ ին-
կիլթէրանըն, պուստան պէօյլէ, Շարդ-
տա օւնն բօլթիթիզալարըն, մէքթիւր
չարթլարա կէօրէ սըրանա գօնաճագ-
լարը մէմուլ օլունու :

Բուսիա իչին, Բուճ վէ հաւաթ մէ-
սապէսիտէ Էճէմիլիթի պիթ չէ.յ տիթ
քի, հիչ պիթ Էճէմիլի տէվլէթ, Չա-
նագ-գալէա պօղազընտան կէնիթիզ
գարա-տէնիթէ պիթ տօնանմա կէօնտէ-
րէրէք, քէնտիթիթ, մէքթիւր Տէնիթէ
հիւրմ իթմէքթիթէն մէն իտէմէսին
քէզալիթ ինկիլթէրա իչին տախի, հիչ
պիթ Էճէմիլի տէվլէթին, Սիւլէ, իշ գա-
նալընը գարախարագ, Հինտիթան
(Ինկիլիզ) իմէրաթօրլուղունուն էմ-
նիլիթի հայիթի թէհիլթէյէ վաղ իտէ-
մէմէլէրի, օնտան աղ տէրէճէտէ Էճէմ-
միլիթիտէն տէ.յիլ տիթ :

Իէթ Բուսիա տէվլէթի, քէնտի էմ-
նիլիթի հայի իչին թէհիլթիթլար էլ-
տէ իթմիշ իտէ, ինկիլթէրանըն տա-
խի, Հինտիթան վէ Աթիթլարա իլէ
օւնն միւլհագաթընը, հիչ պիթ Էօր-
փի սուրէթտէ գալթ իտիլիթէմէսին
գարը, Բուսիանընքինէ միւսալի թէ-
հիլթիթլար տիլ իլէմէյէ հագղը վար
տըր :

Սիւլէ, իշ Պօղազը հագղընտա սիւ-
լուր իտիլիթէք օւնն բօլթիթիզալը թաճ-
թը թէհիլթիլէ ալմաթըգտան էվիլէ,
հայլէրին, մէսէյէ պու կիւն նէ հայլէ
կէթիթիթիլ օլմալարընը, թապալթիթու
ապընը իլէ կէօնտէրիլիլ օւնն մէսէյէ
իլէ, թէհիլթի վէ թէմիլիզ զըմիլնտա
եան եանա գօյտուղունուղտա, պաղը
կիւնիլթիթի չալ իթմիշ օլունու :

Լօրտ Բալմէրաթըն, Սիւլէյիլէ պօ-
ղազընըն ալըմաթըն գարըն տուրմու-
եա ճէլպ իթմիշ օւնն սէպէպէր, ու-
նուտուլմաթըն տըր :

Թիւճճար կէմիլթիթիտէն Էճէք աղը,
ճէնք գարազլարընէն էն ուփաղը պի-
լիւքիլիլիտէ պուլունտուղու վաղըթ,
մէքթիւր պօղազ, էն պիլիլիւք ճէնք
գարազլարըն իչին պիթ կէչիտ օլմաթը-
ղա թախիս գըլըմըն իտի. վէ անըն,
պու թարդ հալլէր իլէ պիթիթիլիլ պա-
չա չըգաթըլմաթը, պիլիլիլ (Ինկիլիզ-
րին) Շարդ թիւճճարըլընա փայտէի
օլմաթըլտան զիւտալէ, Հինտիթան
իմէրաթօրլուղունուն առալիլի հայի-
նէ թէհիլթիլ օլմաթ իտի :

Մէքթիւր պօղազըն ալըմաթընըն, ին-
կիլթէրանըն գալթիլէ պիլիլալըն ալ-
թընտա լաղըմ գաղըմաթըլը, վէ ա-
նըն թիւճճարըլընա թէնէզիլիլ պուլ-
տուլմաթըլը գըմիլնտա օլմաթ թէ-
հիլթիլ իլէքթիլէ, Էճէմիլի տիթլարմաթ-
լար թարափընտան եաղըլանլարը իտ-
թըլա կէթիլթիլթիլ, փայլտէն իտ-
լի օլմաթ :

Լօրթ Բալմէրաթըն, ինկիլթիլ տէրմա-
յէսին մէքթիւր գանալըն ալըմաթը-
նա գալթըլմաթըն, պիլիլաթ ինկի-
լիլթիլ իտարաթ իլէ, ինկիլթիլթիլանըն

գալթիլթիլ պիլիլաթ ալթընտա լաղըմ
գաղըմաթըլը թէտալիլի առալիլիլթիլ
Էճէի թէհիլթիլ պիլիլաթլարմաթ իլի ի-
տի, վէ միւլմիլիլթիլ, քէնտի մէմալի-
թիլին մէնփաթլարըն իլին, էն ալթա
առալիլիլ օլտուղու թարիթ իլէքթիլ
հարէքթիլ իթմէքթիլթիլ չէքթիլթիլ
օլունուլար տըր քի, մէքթիւր չարթի-
լար, ինկիլթիլ իմէրաթօրլուղունուն
մէնփաթլարըն իլէքթիլթիլթիլ Էճէք իլին,
Էճէք միւլմաթիլ կէլթիլթիլ տիթլար, տի-
լէր թարափտան իտէ, Հինտիթան ի-
լէ օւնն միւլհագաթըլմաթըն նէգալթ-
թիլին, էն գըսա եօլ իլէ, պաղըլալ-
րընէն էլինէ վիլմէքթիլթիլ տալիլ օւնն
թառափիլթիլ, Էճէք գալթըն սուրէթիլթիլ
վիլմաթիլ կէլթիլ իտի :

Լօրտ Բալմէրաթըն, վաղըթ գաղմա-
տը, վէ մէքթիւր վաղըթ, Հինտիթան
իմէրաթօրլուղունուն վալթըլմաթ-
տա օւնն վալթըլմաթ պիլ թարափա
տողըն սալթըլմաթ տուր :

Իմէրաթօր Նիլթիլթիլ, Բուսիալա,
Թիւրքիա իլէքթիլթիլ պաղ նէգալթիլ մէ-
մալթըլունուն վիլմէքթիլթիլ, վէ գարը-
լըլ օլարագ ինկիլթիլթիլ տալիլ, իտ-
թիլթիլ իլիլ, Մըսըրտա այնիլ մէվլթ-
լը թալթիլթիլթիլ քէնտի իլէքթիլթիլ պը-
րաթմաթըլթ թառափիլթիլտա, պիլ-
լիլթ պիլթ սալթիլթիլ ալթընա կէօլ
միւլ իտի, լաթին վաղըթիլթիլ, Էճէք
լալթըլթիլ պիլթ էմիլի պալթիլթիլ իլէքթիլ
սէչէմիլ իտի :

Իճիլթիլ տըր քի իմէրաթօր Նի-
լթիլ, Թիւրքիանըն մուհաթաթաթ ի-
լին, Բուսիա իլէ Աթիթլարա պէյիլիլթիլ
պիլթ մուհարէպէ վալթուա կէլթիլթիլ,
քէզալթիլ, Մըսըրտա հիւրմ իթմէքթիլթիլ
պալթընտա, ինկիլթիլթիլ իլէ Ֆրանսա
պէյիլիլթիլ տալիլ պիլթ մուհարէպէ վա-
լթուա պուլթաթը իճիլթիլթիլ, իտ-
նուտուլթիլթիլ միւլհագաթ իթմիշ օլունու :

Շուրաթ ալթընա տըր քի, իմէ-
րաթօր Նիլթիլ, Շարդ իլէքթիլթիլ, Բու-
լիլթիլթիլտա անճագ նաղարիլթիլ կէօլիլ
իլէ պաղըլթիլ օլունու, Էճէք երաթ օլմա-
նան հայլթ իթիլթիլթիլ (պաղըլթիլ) պիլթ-
րաթաթ էվիլթիլթիլ կէօլմէքթիլ իտի,
լաթին կէլթիլթիլ օւնն վաղըլար իլէք-
թիլթիլ, ալթիլթիլթիլ թէհիլթիլթիլ սէպ-
թաթ իթմիշ պիլթ իտիլթիլթիլտան զիւտա-
տէ, պիլթ Հաթիլթիլ մուլթլաթ կիլթիլ
հիւսապա գալթըլթիլ իտի :

Լօրտ Բալմէրաթըն Մըսըր Հիւ-
թիլթիլթիլ իլէքթիլթիլ մուլթլաթ սուրէթիլ-
տէ քէնտիթիլթիլ նաղար իթմէքթիլթիլ էլ-
տէ իթմէյէ գալթըլթիլ հիչ պիլթ Էճէ-
պիլ Տէվլէթէ գալթը, մուհարէպէ իթ-
մէքթիլթիլտան սաղընմաթ իտի, լաթին
հիչ պիլթ ինկիլթիլ Էճէք բօլթիլթիլտա,
ինկիլթիլթիլթիլ պաղըլարընտան գըս-
գանմաթաթ օլտուղու մէքթիւր նէգա-
լթիլթիլ, եալթընը, քէնտի էլինէ կէլթիլ-
մէսի մաթաթիլթիլ իլին տալիլ, մուհարէ-
պէ իթմէքթիլթիլ :

Ինկիլթիլթիլթիլ զայպ օլմալ օւնն
նուփուղ ու թէհիլթիլ իլէքթիլթիլ, Լօրտ-
լար գամարաթընտա չօգ չէ.յ սէօյլէն-
միլ օլտուղու կիլթիլ, Շարդտա տալիլ
չօգ չէ.յ սէօյլէնմիլ տիթ, վէ նուփուղ
ու թէհիլթիլտան զիւտաթ ալթիլթիլթիլ-
թա թէհիլթիլթիլ սէպթաթ իթմիշ օ-
լան պիլթ չէ.յն տալիլ զայպ օլմալ օլ-
մաթ իթիլթիլտա, Էճէք փէսաթլարա
ճէսարէթ վէրիլթիլ քի, իթիլթիլթիլթիլ
թառափիլթիլ թէրթիլթիլ իթիլթիլթիլ,
փիլթիլ փիլթիլ վէ տէսիլթիլթիլ իճրա-
սընա գալթըլթիլթիլ, վէ էլ ալթըն :

Ինկիլթիլթիլթիլ զայպ օլմալ օւնն
նուփուղ ու թէհիլթիլ իլէքթիլթիլ, Լօրտ-
լար գամարաթընտա չօգ չէ.յ սէօյլէն-
միլ օլտուղու կիլթիլ, Շարդտա տալիլ
չօգ չէ.յ սէօյլէնմիլ տիթ, վէ նուփուղ
ու թէհիլթիլտան զիւտաթ ալթիլթիլթիլ-
թա թէհիլթիլթիլ սէպթաթ իթմիշ օ-
լան պիլթ չէ.յն տալիլ զայպ օլմալ օլ-
մաթ իթիլթիլտա, Էճէք փէսաթլարա
ճէսարէթ վէրիլթիլ քի, իթիլթիլթիլթիլ
թառափիլթիլ թէրթիլթիլ իթիլթիլթիլ,
փիլթիլ փիլթիլ վէ տէսիլթիլթիլ իճրա-
սընա գալթըլթիլթիլ, վէ էլ ալթըն :

տան, Մըսըր, Երմանը, Գարաթաղը,
Սըրպիլթիլ, վէ Ուլաճ-Պուղտանը, Տէվ-
լէթիլ Ալիլթիլ գարըն պիլթիլթիլթիլթիլ
իլթիլ, իթ թիլթիլտալ միւլպաճաթաթ
ալթընլար :

Բուսիանըն, Գարա-տէնիլթիլ պի-
լթաթիլթիլթիլթիլթիլթիլ, վէ Չա-
նագ-գալէա պօղազընը գալթաթաթըն
թարը, ինկիլթիլթիլթիլ իտիլթիլ ու
թէհիլթիլթիլ իտիլթիլ կէլթիլթիլ օլմալթի-
լիլ :

Լաթին սալիլ վաղըլար, պուլուն,
զարաթտան զիւտաթ, պիլթ քեթար սը-
լաթընա կէլթիլթիլթիլ իտի :

Ինկիլթիլթիլ, Օսմալը իմէրա-
թօրլուղունուն թէմալիլթիլթիլ պաղա-
թընա պալթընա մուհաթըլ քէնտիլթիլ օլ-
մաթըն իլթիլթիլ զայպ իտիլթիլթիլ,
քէնտիլթիլ իլին հուսուլթիլ կէլթիլթիլ Էճէք
պիլթ մէվլթ պուլմաթաթ տըր, վէ ին-
կիլթիլ մէնփաթլարընը, մէքթիւր
թէպէտաթիլթիլթիլ, նէ սուրէթիլթիլ գա-
լթիլթիլ քէնտիլթիլթիլ օլմալթըն սիւա-
լիլթիլ ճէվապ վիլթիլթիլ իտի :

Բուսիա, կէչին սէնէ, տիթլարմաթ-
թա պիլթիլթիլ պիլթ փիլթիլթիլթիլ գա-
լանտը, ինկիլթիլթիլ տալիլ, Շարդտա
քէնտիլթիլ գալթիլթիլթիլ իթիլթիլթիլթիլ
մէքթիլթիլ տէրտէն իտիլթիլթիլ իտէ-
պիլթիլ :

Ինկիլթիլթիլթիլթիլ բօլթիլթիլտա սուլթ
բօլթիլթիլտա տըր :

Պալթը-ալիլթիլ իլ Մըսըրթիլթիլթիլթիլ
գալթը, մուհարէպէ բօլթիլթիլտա տըր
եալթաթ ալթը քէսիլթիլթիլթիլ մուհա-
լթիլթիլ թէտարիլթիլթիլ բօլթիլթիլտա
տըր, վէ մէքթիւր հիւրիլթիլթիլթիլ ի-
թիլթիլ տալիլ, ինկիլթիլթիլթիլ քէնտիլ
սուլթ բօլթիլթիլտաթընա մուլթիլթիլ օլա-
րագ, քէնտիլթիլթիլ ճըրը չան ու թէ-
մա (փառաթիլթիլթիլ) սէվաթաթ օլուն
մաթաթիլթիլթիլ իլթիլթիլ վալթըլթիլթիլ
պիլթ ալթիլ մաթաթիլթիլ գալթըլմաթիլ
կէօլթիլթիլթիլ իլթիլթիլտա տըր :

1871 սէնէսի աճաթաթիլթիլ իլթիլ-
թիլ պէնտիլ, իտիլթիլթիլ, Գալթիլթիլթիլ
վէ Սէն Բէթըրթաթիլթիլ, հագղը օ-
լարագ-ինկիլթիլթիլթիլ իլթիլթիլթիլ
լունաճագ մէվլթընը գալթիլթիլ գա-
լարիլթիլ գըլթըն տըր տէյիլ առալ իտիլ-
մէքթիլ իտի :

Մէքթիւր պէնտիլթիլ գալթըլթիլթիլ
օլուն իլթիլ, պիլթ իլթիլթիլ մալթիլթիլթիլ
մէպիլթիլ տիլթիլթիլ տըր, լաթին նէթիլ-
թիլթիլ պէրթաթ տըր :

Վալթը-ալիլ, 1836 սէնէսի մալթ
30 ունտա, Բարիլթիլ աղտ օլունան
չարթիլթիլթիլ իճրաթըն թէհիլթիլ
գըլմաթ իլթիլ, լաղըլթիլ առալ իթիլթիլ-
լիլթիլ, Չալթը հագղթիլթիլ Շահանէլթիլ
Պօղազ-իլթիլ վէ Գարա-տէնիլթիլ պօղազ-
լարըն, սուլթ վաղըլթիլթիլ, քէնտիլթիլ
սուլթ վէ միլթիլթիլթիլ պուլունան տէվ-
լէթիլթիլ տօնանմալթընա ալմաթաթ
լալթիլթիլթիլ պուլունաճագ տըր :

Պիլթիլթիլ ալթիլ Չանագ-գալէա պօ-
ղաթը, Չալթը հագղթիլթիլ Շահանէլթիլ
բօլթիլթիլտաթըն, ինկիլթիլ տօնանմաթ-
ըն քէնտիլ իլթիլթիլթիլ գալթըլթիլթիլ
թիլթիլթիլթիլ վաղըլթիլթիլտա, մէքթիլթիլ
տօնանմաթա գարըն գալթըլթիլթիլ
տըր :

Բուսիա տէվլէթիլ, Սէվաթթօրլուն
իտարաթ օլմաթ վէ Գարա-տէնիլթիլ
պիլթաթիլթիլթիլ իլթիլթիլ իթիլթիլ օլտու-
ղու գալթիլթիլ թէրթիլթիլ էլտէ իթ-
մէք իլին, քէնտիլթիլ մէնփաթլարտա-
թըն քէնտիլ իլթիլթիլթիլ իտիլթիլ, Էճէք
իլթիլթիլթիլթիլ իլթիլթիլթիլ, Էճէք
իլթիլթիլթիլթիլ իլթիլթիլթիլ, ինկիլթիլթիլ
թիլթիլթիլ իլթիլթիլ իտարաթ պուլունան
թիլթիլթիլ իլթիլթիլ իտարաթ, ինկիլթիլթիլ
թիլթիլթիլ, քէնտիլ մալթիլթիլթիլտա տէ-

իլթիլ եալթընը հիւսնիլթիլ կէօնթիլթիլթիլ-
թիլթիլ, իլթա, իտիլթիլթիլթիլթիլ հիւսնիլթիլ-
թա կէօնթիլթիլ օլտուղունուն իլթիլթիլ-
թիլ :

Բուսիա տէվլէթիլթիլ, քէնտիլ զը-
եալթընիլթիլ տէյիլթիլթիլ իլին էվրօ-
պաթա թէճա իտէճէք ելթիլթիլ, 1836
Էճէսիլ աճաթաթիլթիլթիլ չարթլա-
րըն սիլթիլթիլ պիլթ թարափա ալթմա-
թընտան մաթաթ, միլթիլթիլթիլ պիլթ բօ-
լիլթիլթիլ թարիլթիլտէ, միւլթիլթիլ պիլթ
նօթթա էլտէ իթմէքթիլթիլթիլ իտիլթիլթիլ
իտի :

Պու մաթաթիլթիլ, նուփուղ ու թէհի-
լիլթիլ մաթաթ պիլթ զըլթիլթիլ վալթ ի-
տի, վէ Բուսիա, քէնտիլ իտիլթիլ ու
թէհիլթիլթիլ թէրթիլթիլ էլտէ իտիլթիլ
իթմէք, ինկիլթիլթիլ իտիլթիլ իտիլթիլտա,
պարթըրթընը վէ տօնանմէ պիլթ Բուճ
իլթ հարէքթիլ իթմէյէ պալթաթըն տըր :

Ինկիլթիլթիլթիլթիլ թէհիլթիլթիլ իտէճէյիլ
մէսէլթ չու տուր քի, Շարդտա պու-
լունան նուփուղ ու թէհիլթիլթիլ թէք-
րաթիլ էլտէ իթմէք, բօլթիլթիլթիլ թէճա
հարէքթիլթիլ գալթիլթիլթիլ իտիլթիլթիլ
քէնտիլ Էճէք բօլթիլթիլթիլտա մուլթիլ-
նէթ իլին, իլթիլթիլ իլթիլթիլթիլ ալմաթ,
Հինտիթան իմէրաթօրլուղունուն իլթ օ-
լան միւլհագաթընըն էմիլթիլթիլ հայիլ
իլին թէհիլթիլթիլթիլ վաղ իթմէք, վէ
պիլթիլթիլ իլթիլթիլթիլ Շարդ իլթ օլուն
սէրպէթ թիլթիլթիլթիլթիլ թալթիլթիլ էմ-
նիլթիլթիլ ալմաթ իլթիլթիլ, քէնտիլ բօլթիլ-
թիլթիլթիլտա, նէ թարիլթիլ 1871 սէնէ-
սի աճաթաթիլթիլ թիլթիլթիլտա տըր :

Շիմիլ, ալթըլթիլթիլ, բօլթիլթիլթիլտա,
վէ թիլթիլթիլտա մաթաթիլթիլ իլին, Չա-
նագ-գալէա պօղաթը, Բուսիա իմէ-
րաթօրլուղունա հիլթիլ իտէ, Սիւլթիլ-
թիլ պօղաթը տալիլ, ինկիլթիլթիլ իմ-
թըրթօրլուղունուն իլին այնիլթիլ իտի :

Նուփուղ ու թէհիլթիլ թէքրաթիլ
էլտէ իթմէքթիլթիլ, փանիլ պիլթ փառալ-
լուր տուր, լաթին ինկիլթիլթիլթիլ քէն-
տիլթիլթիլ էն միւլհագաթ իթմէքթիլթիլ
մուհաթաթ իթմէքթիլթիլ գալթիլթիլթիլ
թալթիլթիլ էմիլթիլթիլ ալմաթ իլին, Սիւ-
լթիլթիլ Գանալթըն, կէրէք մուհարէպէ
վաղըլթիլտէ, վէ կէրէք սուլթ վաղ-
թիլթիլտէ սէրպէթ թալթիլթիլ (եանիլ,
մէքթիւր պօղաթաթ ալա մուհարէպէ
իտիլթիլթիլ չարթիլթիլ իլթ) իլթիլթիլթիլթիլ-
սի հագղընտա թէհիլթիլթիլ միլթիլթիլ
էլտէ իթմէքթիլթիլթիլ, վէ Պալթը-ալիլթիլ
վէ Մըսըրթիլթիլ, անճագ նիլթաթիլթիլ մի-
լթիլթիլ թէհիլթիլթիլթիլ մալթիլթիլ պու-
լունաթաթ միւլթիլթիլ օլուն մէքթիւր պօ-
ղաթա Էօրթիլթիլ նէգալթիլթիլ իթմէքթիլթիլ
մէն իլթիլթիլթիլ պիլթիլթիլ օլմաթ իլին,
վաղըլթիլ զայպ իթմէքթիլ իտի :

Ասլա, տէվլէթիլթիլ իթիլթիլթիլթիլթիլ,
եանիլ եա թիլթիլթիլ իլթ Բուսիանըն,
եալթա Մըսըր իլթ Ֆրանտանըն, Սիւ-
լթիլթիլ պօղաթըն ինկիլթիլթիլթիլ գար-
ըն գարաթաթըլթիլ պիլթ գալթիլթիլ թալթիլ-
մալարընա, միւսաթաթ իտիլթիլթիլթիլթիլ :

1871 սէնէսի աճաթաթիլթիլ իլթիլ-
թիլ պէնտիլ, Չալթը հագղթիլթիլ Շահա-
նէլթիլ իլթիլթիլթիլ, Չանագ-գալէա պօ-
ղաթըն գալթաթաթըլթիլ վաղըլթիլթիլ
վաղ իթմիշ օլտուղունուն, Սիւլթիլթիլ
Գանալթըն տալիլ, հիլթ միլթիլթիլ իլին
պիլթ ճաթաթ էօլ օլմալ օլտուղունուն,
վէ նիլթաթիլ, կէչիլթիլ իլթիլթիլթիլ էտէ-
յէն հիլթ կէմիլթիլ տալիլթիլ ալթը պուլուն-
աճագ օլմաթըն թանթաթ իլթիլթիլ,
Չալթը հագղթիլթիլ Շահանէլթիլ, վէ Չը-
տիլ հագղթիլթիլ իլթիլթիլթիլ տալիլ ի-
լթիլթիլ պիլթ Աճաթաթ վաղ իտիլթիլթիլ
էլթիլթիլթիլ իտիլթիլ :

(Պաղըն սօնրա)

